

Kalite Alg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kalite Alg? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24184>

Özet

Kalite Alg? Ölçe?i (KAÖ), **sa?lık çal??anlar?n?n** görev yapt?klar? hastane ortam?ndaki kalite geli?tirme çabalar?na, yönetim uygulamalar?na ve genel hizmet kalitesine dair alg?lar?n? sistematik olarak ölçmek amacıyla Nükhet Bayer ve Ülkü Baykal taraf?ndan geli?tirilmis? özgün bir ölçme aracıdır. Ölçek, kaliteyi yedi farklı boyutta ele alarak, çal??anlar?n kurumsal kalite süreçlerine yönelik tutum ve inançlar?n? derinlemesine incelemektedir. Elde edilen veriler, hastane yönetimlerinin süreç iyile?tirme ve **kalite güvence** stratejilerini belirlemede kritik bir rol oynamaktadır.

Ölçek geli?tirme çalışması 2018 yılında tamamlanmış olup, geçerlik ve güvenilirlik analizleri güçlü istatistiksel uyum indeksleri sunmuştur. Bu ölçek, özellikle sa?lık hizmetlerinde kalite yönetiminin subjektif boyutunu, yani çal??anlar?n bakış açısını, nicel olarak de?erlendirmeye olanak tanır.

Anahtar Kelimeler

Kalite algısı, sa?lık çal??anlar?, hastane yönetimi, hizmet kalitesi, ölçek geli?tirme, iç tutarlılık, yapı geçerliliği.

Yazarlar

Nükhet Bayer, Ülkü Baykal

Amaç

Kalite Alg? Ölçe?i'nin temel amacı, **sa?lık kurumlarında** çalışan profesyonel personelin, kurumun genel kalite süreçlerine, yönetim uygulamalar?na ve bu süreçlerin çal??anlar, kurum ve hastalar üzerindeki potansiyel faydalar?na yönelik alg? düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde belirlemektir.

Bu ölçüm sayesinde, hastane yöneticileri kalite eksikliklerinin algılandığı alanlar? tespit edebilir ve böylece mevcut **kalite geli?tirme** stratejilerini daha hedef odaklı hale getirebilirler. Ölçek, çal??anlar?n kaliteye katılm? düzeylerini ve kalite kültürüne olan inançlar?n? yansıtan önemli bir geri bildirim mekanizması sunar.

Yapı

Kalite Alg? Ölçe?i, sa?lık çal??anlar?n?n kaliteyi çok boyutlu bir perspektiften algılayıp?n? yansıtan yedi ana alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar, kalite yönetiminin sadece ç?kt?lar? değil, aynı zamanda süreçleri ve kurumsal kültürü de kapsadığını göstermektedir.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, bir sa?lik kurulu?undaki kalite kültürünün ve uygulama standartlar?n?n çal??anlar taraf?ndan nas?l içselle?tirildi?ini ve de?erlendirildi?ini kapsamaktad?. Yedi alt boyut ?unlard?:

Yönetim ve Liderlik: Kalite çabalar?nda yönetimin rolü.

?nsan Kaynaklar? Kullan?m?: ??e al?m ve personel süreçlerinin kalite çerçevesinde yürütülmesi.

Kalite E?itimi: Kalite çal??malar?na yönelik verilen e?itim ve oryantasyonun yeterlili?i.

Ölçme ve De?erlendirme: Mesleki yeniliklerin kullan?m? ve performans takibi.

Kurum Yarar?: Kalite çal??malar?n?n kuruma sa?lad??? bilimsel ve ça?da? hizmet sunumu katk?s?.

Çal??an Yarar?: Kalite çal??malar?n?n çal??anlar?n tutum ve davran??lar?n? olumlu yönde de?irtmesi.

Hasta Yarar?: Kalite çal??malar?n?n hastalar?n uluslararası standartlarda hizmet almas?n? sa?lamas?.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?ini de?erlendirmek amacıyla **do?rulay?c? faktör analizi (DFA)** gerçekleştirilmi?tir. Analizler sonucunda, ölçek maddelerinin faktör yüklerinin 0,40 ile 0,97 aras?nda oldu?u tespit edilmi?tir. Bu de?erler, her bir maddenin kendi faktörünü yüksek düzeyde temsil etti?ini ve ölçe?in güçlü bir yap?sal geçerlili?e sahip oldu?unu göstermektedir.

Modelin uyum iyili?i indeksleri incelenmi? ve mükemmel düzeyde uyum sa?land??? belirlenmi?tir. Bu uyum indeksleri, teorik modelin sa?lik çal??anlar?ndan toplanan verilerle tutar? oldu?unu teyit etmektedir.

Güvenirlik

Kalite Alg? Ölçe?i'nin güvenilirli?i, **iç tutar?lik analizi** kullan?larak de?erlendirilmi?tir. ?ç tutar?lik, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ne kadar tutar? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ölçe?in toplam puan? için hesaplanan Cronbach Alfa katsay?s? 0,94 gibi oldukça yüksek bir de?erde bulunmu?tur. Ayr?ca, yedi alt boyutun güvenilirlik katsay?lar? (alfa de?erleri) 0,78 ile 0,94 aras?nda de?im?tedir. Bu sonuçlar, ölçe?in genel olarak ve her bir alt boyutta yüksek düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda yap?sal geçerlili?i test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in yedi faktörlü yap?s?n?n veri setine yüksek düzeyde

uyum sa?lad???n? göstermektedir. Elde edilen uyum indeksleri a?a??da listelenmi?tir:

Ki-Kare Uyum Testi (Chi-Square Goodness, χ^2): 8171.15

X²/sd Oran?: 2.88 (3.0'ün alt?nda olmas? iyi uyumu gösterir)

Yakla??k Hatalar?n Ortalama Karekökü (Root Mean Square Error of Approximation, RMSEA):

0,067 (0,08 alt?nda olmas? kabul edilebilir uyumu gösterir)

Kar??la?t?rma Uyum ?ndeksi (Comparative Fit Index, CFI): 0,96

Normla?t?r?lmam?? Uyum ?ndeksi (Non-Normed Fit Index, NNFI): 0,96

Normla?t?r?lm?? Uyum ?ndeksi (Normed Fit Index, NFI): 0,93

?yilik Uyum ?ndeksi (Goodness of Fit Index, GFI): 0,96

Bu indeks de?erlerinin tamam?, önerilen yedi faktörlü modelin yap?sal olarak güçlü ve istatistiksel aç?dan kabul edilebilir bir uyuma sahip oldu?unu do?rulamaktad?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Orijinal ölçek)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Sa?lık Çal??anlar?

Ya? Grubu: Yeti?kin Çal??an Popülasyonu

Popülasyon Detaylar?: Hastane ortam?nda görev yapan hem?ireler, doktorlar, teknisyenler ve di?er idari/destek personeli dahil tüm profesyonel sa?lık personeli.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan, çok boyutlu tutum ve alg? ölçümü.

Anahtar Kelimeler

Kalite yönetimi, sa?lık hizmetleri, Likert ölçe?i, Cronbach Alfa, faktör yükü, hastane kalitesi, kurumsal kültür.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: nukhet.bayer@lokmanhekim.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Lokman Hekim Üniversitesi (Bilgi mevcut de?il).

??zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2018

??zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için genellikle sorumlu yazar Nükhet Bayer ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Ticari olmayan akademik kullan?mlar için izin prosedürleri yazara ba?l?d?r.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [kalite-algı-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Bayer, N., ve Baykal, Ü. (2018). Sa?l?k Çal??anlar? Kalite Alg? Ölçe?inin geli?tirilmesi. *Sa?l?k ve Hem?irelik Yönetimi Dergisi* 5(2), 86-99.

Kalite Alg? Ölçe?i Maddeleri

Derecelendirme: 1- Kesinlikle kat?lm?yorum, 2- Kat?lm?yorum, 3- K?smen kat?l?yorum, 4- Kat?l?yorum ve 5- Tamamen kat?l?yorum

Yönetim ve Liderlik

1. Hastane yönetimi, kalite geli?tirme çabasında öncü ve itici güçtür.

??nsan Kaynaklar? Kullan?m?

1. Hastanenin i?e al?m kuralları ve süreci kalite çal??malar? çerçevesinde olu?turulur.

Kalite E?itimi

1. Hastanede kalite çal??malar?na yönelik e?itim ve oryantasyon yap?l?r.

Ölçme ve De?erlendirme

1. Sa?l?k çal??anlar?nın mesleki yenilikleri kullanmalar?na olanak sa?lan?r

Kurum Yarar?

1. Kalite çal??malar? hastanede bilimsel ve ça?da? hizmet sunumunu sa?lar.

Çal??an Yarar?

1. Kalite çal??malar?, sa?lk çal??anlar?n?n hizmet kalitesiyle ilgili tutum ve davran??lar?n? de?irtir.

Hasta Yarar?

1. Kalite çal??malar? hastalar?n uluslararası standartlarda hizmet almas?n? sa?lar.

ARABPSYCHOLOGY.COM